

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра аграрного, земельного та екологічного права ім. академіка В.З. Янчука

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Економічний факультет
“18” травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОГОВІРНЕ І ТРУДОВЕ ПРАВО**

Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Освітня програма	«Туризм»
Факультет	економічний
Розробник:	Новак Тамара Сергіївна к.ю.н., доцент, доцент кафедри аграрного, земельного та екологічного права ім. академіка В.З. Янчука

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни.

Дисципліна «Договірне і трудове право» присвячена комплексному вивченню правового регулювання трудових відносин, а також особливостям укладання і виконання договорів цивільно-правового характеру у сфері виконання робіт та надання послуг. Курс дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти системне уявлення про трудові та договірні правовідносини.

Завданням навчальної дисципліни «Договірне і трудове право» є теоретична та практична підготовка студентів з питань: правового забезпечення укладання, зміни та припинення трудового договору за законодавством України; особливостей правового регулювання передбачених законодавством видів трудових договорів; правового регулювання укладання, зміни та припинення цивільно-правових договорів на виконання робіт та надання послуг; правового регулювання дисципліни праці; співвідношення трудових договорів та договорів цивільно-правового характеру про виконання робіт та надання послуг.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	242 Туризм	
Освітня програма	Туризм	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова (за вибором студента)	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	(назва)	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	13 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	13 год.	8 год
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	124 год.	132 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Договірне і трудове право» - набуття студентами теоретичних знань щодо основних категорій та понять договірного регулювання трудових відносин, а також договірних цивільно-правових відносин щодо виконання

робіт та надання послуг, оволодіння практичними навичками щодо застосування юридичних інструментів застосування праці осіб.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Договірне і трудове право»: «Правове регулювання туристичної діяльності», «Облік і контроль туристичної діяльності», «Страховання в туризмі», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства»

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

СК29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися

ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усь го	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. «Трудовий договір та його реалізація»														
Тема 1. Трудовий договір. Порядок укладання, зміни та припинення	1-2	18	2	2			14	19	2	2			15	
Тема 2. Види трудових договорів	3-4	18	2	2			14	17	2				15	
Тема 3. Характеристика умов трудового договору	5-6	18	2	2			14	14	2	2			10	
Тема 4. Правове регулювання трудової дисципліни	6	22	-	-			22	26	-	-			26	
Разом за модулем 1		76	6	6			64	76	6	4			66	
Модуль 2. «Правове регулювання виконання робіт та надання послуг за цивільно-правовими договорами»														
Тема 5. Договір підяду та його види	7-8	19	2	2			15	17	2	-			15	
Тема 6. Загальна характеристика договорів про надання послуг	9-10	19	2	2			15	17	-	2			15	
Тема 7. Правове регулювання окремих видів договорів про надання послуг	11-12	21	3	3			15	20	2	2			16	
Тема 8. Співвідношення трудового договору та договорів цивільно-правового характеру	13	15	-	-			15	20	-	-			20	

Разом за модулем 2		74	7	7			60	74	4	4			66
Усього годин		150	13	13			124	150	10	8			132

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Трудовий договір. Порядок укладання, зміни та припинення	2
2	Види трудових договорів	2
3	Характеристика умов трудового договору	2
4	Договір підряду та його види	2
5	Загальна характеристика договорів про надання послуг	2
6	Правове регулювання окремих видів договорів про надання послуг	3
	Всього	13

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Трудовий договір. Порядок укладання, зміни та припинення	2
2	Види трудових договорів	2
3	Характеристика умов трудового договору	2
4	Договір підряду та його види	2
5	Загальна характеристика договорів про надання послуг	2
6	Правове регулювання окремих видів договорів про надання послуг	3
	Всього	13

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Трудовий договір. Порядок укладання, зміни та припинення	14
2	Види трудових договорів	14
3	Характеристика умов трудового договору	14
4	Правове регулювання трудової дисципліни	22
5	Договір підряду та його види	15
6	Загальна характеристика договорів про надання послуг	15
7	Правове регулювання окремих видів договорів про надання послуг	15
8	Співвідношення трудового договору та договорів цивільно-правового характеру	15
	Всього	124

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання: (вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист практичних робіт;

- захист самостійних робіт.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- проблемне навчання;
- практико-орієнтоване навчання;
- кейс-метод;
- навчальні дискусії та дебати;
- командна робота;
- гейміфікація.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводять у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Трудовий договір та його реалізація		
Тема 1. Трудовий договір. Порядок укладання, зміни та припинення		
Практична робота 1.	Знати поняття трудового договору, його сторони, форму та строк. Розуміти порядок укладання трудового договору, зміну його істотних умов, порядок припинення. Знати порядок оформлення звільнення.	20
Тема 2. Види трудових договорів		
Практична робота 2.	Знати особливості контракту як виду трудового договору. Розрізняти сумісництво та суміщення, трудові договори про сезонну та тимчасову роботу, про надомну та дистанційну роботу. Розуміти особливості трудових договорів з неповнолітніми працівниками та домашніми працівниками	20
Тема 3. Характеристика умов трудового договору		
Практична робота 3.	Знати основні умови трудового договору та вміти їх характеризувати. Знати види робочого часу та часу відпочинку. Знати структуру заробітної плати, форми, строки, місце виплати заробітної плати. Розрізняти системи оплати праці. Знати поняття та види гарантій і компенсацій, порядок їх надання.	20
Тема 4. Правове регулювання трудової дисципліни		
Самостійна робота 1.	Знати поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Розуміти зміст правил внутрішнього трудового розпорядку. Знати підстави та порядок застосування заохочень. Знати поняття, види та порядок застосування дисциплінарних стягнень.	10
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Правове регулювання виконання робіт та надання послуг за цивільно-правовими договорами		
Тема 5. Договір підряду та його види		

Практична робота 4.	Знати поняття договору підряду, його сторони, права та обов'язки сторін. Вміти характеризувати зміст договору підряду. Відмежовувати договір підряду від трудового договору та договору про надання послуг. Розуміти відповідальність за договором підряду. Знати види договорів підряду.	20
Тема 6. Загальна характеристика договорів про надання послуг		
Практична робота 5.	Знати поняття, предмет і сферу застосування договору про надання послуг. Знати сторони договору про надання послуг, права та обов'язки сторін. Розуміти особливості договору про безоплатне надання послуг. Бути обізнаним про відповідальність виконавця за порушення договору, про порядок, підстави та правові наслідки розірвання договору.	20
Тема 7. Правове регулювання окремих видів договорів про надання послуг		
Практична робота 6.	Знати загальні положення про перевезення. Розуміти систему транспортних договорів. Вміти визначати особливості договорів перевезення вантажу, перевезення пасажирів та багажу. Знати поняття, предмет та форму договору зберігання, його сторони, порядок укладання. Розуміти особливості спеціальних видів зберігання. Знати поняття, сторони та зміст договору доручення.	20
Тема 8. Співвідношення трудового договору та договорів цивільно-правового характеру		
Самостійна робота 2.	Знати, якими нормативними актами регулюються відносини у сфері трудового договору та договорів цивільно-правового характеру. Вміти розмежовувати предмет трудового договору та договорів цивільно-правового характеру. Розуміти відмінності в оформленні трудового договору та договорів цивільно-правового характеру, їх оплаті. Розуміти, які соціальні гарантії надаються за трудовим договором та договорами цивільно-правового характеру	10
Модульна контрольна робота 2.		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Разом за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин. (наприклад, лікарняний).
---	---

Політика щодо академічної доброчесності	Всі роботи повинні виконуватись студентом самостійно. Списування під час модульних контрольних робіт та підсумкового контролю заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, повідомлення повинні містити посилання на використані джерела, належним чином оформлені. У разі виявлення однакових робіт у кількох студентів всі однакові роботи оцінюються в нуль балів без можливості перездачі.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Причина пропусків повинна бути документально підтверджена (наприклад, довідкою з медичного закладу). За об'єктивних причин навчання може відбуватись індивідуально в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету.

9. Навчально-методичне забезпечення:

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1606>).

Конспекти лекцій та їх презентації (доступні на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1606>).

Підручники, навчальні посібники:

1. Венедіктов С.В. Трудове право України: підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: ДІА, 2024. 228 с.
2. Договірне право України / Кириченко В.М., Кириченко Ю.В., Куракін О.М.: підручник. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 230 с.
3. Луць В.В., Великанова М.М. Договори в цивільному праві України: навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 308 с.
4. Науково-практичний коментар Кодексу законів про працю України. За ред. Іншина М.І., Занфірової Т.А., Чижмарь Ю.В. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2022. 352 с.
5. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків. 2022. 376 с.
6. Цивільний кодекс України: наук.-практ. Коментар. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. та інш. за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. Харитонova Є. О., канд. юрид. наук, доц. Калітенко О. М. Київ: Норма права, 2023. 1424 с.

Методичні матеріали:

1. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Договірне і трудове право» для студентів ОС «Бакалавр» денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм». Укладач: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри аграрного, земельного та екологічного права ім. В.З. Янчука Т.С. Новак. К., 2021.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Портал, на яких у відкритому доступі розміщені підручники, закони і кодекси України та коментарі до них, а також інші матеріали [Мего-Інфо - Юридичний портал №1](http://meگو.info/) <http://meگو.info/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
3. Веб-портал органів виконавчої влади України www.kmu.gov.ua

4. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
<http://nplu.org/>
6. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України
<http://www.gntb.gov.ua/ua/>
7. Сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України
<http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
8. Сайт Державної служби України з питань праці <http://dsp.gov.ua/>
9. Сайт Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів <https://dpss.gov.ua/>